

T. XLII

Rocznik Lubelski

2016

Polskie Towarzystwo Historyczne
Oddział w Lublinie

**Polskie Towarzystwo Historyczne
Oddział w Lublinie**

Rocznik Lubelski

T. XLII

**Polskie Towarzystwo Historyczne
Oddział w Lublinie**

Rocznik Lubelski

T. XLII

Lublin 2016

RADA NAUKOWA

Piotr Kosicki (Uniwersytet w Maryland, USA), Robert Litwiński (UMCS, Polska),
Katrín Steffen (Instytut Północno-Wschodni w Lueneburgu przy Uniwersytecie w Hamburgu,
Niemcy), Dmytro Szewczuk (Narodowy Uniwersytet „Akademia Ostrogska”, Ukraina),
Michal Šmigel (Uniwersytet Mateja Bela w Bańskiej Bystrzycy, Słowacja),
Laurent Tatarenko (Szkoła Francuska w Rzymie, Włochy),
Leonid Tymoszenko (Drohobycki Państwowy Uniwersytet Pedagogiczny im. I. Franki, Ukraina)

REDAKCJA

Jacek Chachaj (redaktor tematyczny), Beata Jarosz (redaktor językowy – język polski),
Mariusz Mazur (redaktor naczelny), Marek Sioma (redaktor tematyczny),
Roman Wysocki (redaktor tematyczny; redaktor językowy – język ukraiński)

RECENZENCI TOMU

Maria Dębowska (KUL), Marek Jabłonowski (UW),
Vasyl Kmet' (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki, Ukraina),
Mykoła Kuczerepa (Wschodnioeuropejski Uniwersytet im. Ł. Ukrainki w Łucku, Ukraina),
Alicja Puszka (KUL), Arkadiusz Stasiak (KUL), Rafał Wnuk (KUL/Muzeum II Wojny Światowej),
Jacek Wołoszyn (KUL/IPN), Leonid Zaszkiłniak (Lwowski Uniwersytet Narodowy im. I. Franki, Ukraina)

TŁUMACZENIA NA JĘZYK ANGIELSKI

Jerzy Adamko

SKŁAD I PROJEKT OKŁADKI

Beata Jarosz

Na okładce: Teatr Wielki w Lublinie otwarty jako Teatr Zimowy w 1886 r.
(pocztówka z ok. 1916 r.; cyfrowa kopia ze zbiorów
Archiwum Ikonografii Ośrodka „Brama Grodzka – Teatr NN”)

ADRES REDAKCJI

pl. M. Curie-Skłodowskiej 4a, 20-031 Lublin
rocznik.lubelski@gmail.com

ISSN 0080-3510

© Copyright by Polskie Towarzystwo Historyczne – Oddział w Lublinie

Czasopismo zarejestrowane w bazach Index Copernicus oraz BazHum

SPIS TREŚCI

ARTYKUŁY

MARIAN BUTKIEWICZ

- Sąd Ostateczny w *Prawdach wiecznych* Carlo Rossignolego
na tle innych katechizmów okresu staropolskiego _____ 11
The Last Judgment in *Eternal Truths* by Carlo Rossignoli as Compared
with Other Catechisms of the Old Polish Period _____ 18

НАЗАРІЙ ЛОШТИН

- Бібліотека монастиря Бернардинців у Львові та її користувачі в 1771–1784 роках ____ 19
Library of the Bernardine Monastery in Lviv and its Users in 1771–1784 _____ 28

АРКАДІЙ ТКАЧУК

- Римо-католицькі парафіяльні школи в системі освіти на Правобережній Україні
першої чверті XIX століття _____ 33
Roman Catholic Parochial Schools in the Educational System on the Right-bank Ukraine
the First Quarter of the XIX Century _____ 41

IRENEUSZ SADURSKI

- Ze szkolnej ławy na ścieżki powstań styczniowego i zabajkalskiego.
Losy uczniów Gimnazjum Gubernialnego w Lublinie _____ 43
From the School Desk onto the Paths of the January Uprising and Baikal Insurrection.
The Fates of Students of the Guberniya Gymnasium in Lublin _____ 65

MARTA HALINOWSKA

- Kształtowanie się samorządu miasta Zamościa u progu II Rzeczypospolitej _____ 67
The Development of the Municipal Government in the City of Zamość
on the Verge of the Second Republic of Poland _____ 79

ЛАРИСА ПОНЕДЕЛЬНИК

- Літературне життя на теренах Волинського воєводства (1921–1939) _____ 81
Literature Life in the Volyn Region (1921–1939) _____ 94

ОКСАНА РУДА

- Роль українських культурно-освітніх товариств у розвитку національного
шкільництва в Галичині (1923–1939) _____ 95
The Role of Ukrainian Cultural-Educational Societies in the Development
of National School in Galicia (1923–1939) _____ 104

WOJCIECH CHUDZIK

- Inwestycje w zakresie komunikacji i transportu drogowego
w Centralnym Okręgu Przemysłowym (1936–1939) – plany i realizacja _____ 105
Investments in the Area of Communications and Road Transportation
in the Central Industrial District (1936–1939) – Plans and Implementation _____ 117

ARIEL ORZELEK

- Idea asymilacji państwowej Ukraińców w Małopolsce Wschodniej
w międzywojennej refleksji politycznej Aleksandra Bocheńskiego _____ 119
The idea of State Assimilation of Ukrainians in Eastern Malopolska
in Aleksander Bocheński's Political Reflection _____ 132

ANDRZEJ BOŻYK	
Ukraiński Komitet Centralny – geneza oraz struktura organizacyjno-terytorialna _____	133
The Ukrainian Central Committee – the Origin and Organizational and Territorial Structure _____	146
GRZEGORZ PALIKOWSKI • AGNIESZKA DRZEWIEŃ-BIENIEK	
Akcja „Wisła” w województwie lubelskim _____	147
Operation Vistula in the Lublin Province _____	164
НАТАЛЯ МИСАК	
„Надмірності” в архітектурі багатородинного житла у Львові від 1956 року і дотепер: трансформації при зміні контекстів _____	165
“Superflutities” in the Architecture of Multi-Family Housing in Lvov from 1956 until the Present: Transformation in Changing Contexts _____	177
BARBARA CENTEK	
„Informator Akademicki” – pismo studenckiego strajku w Politechnice Lubelskiej z jesieni 1981 roku _____	179
“Informator Akademicki” – the Magazine of Students’ Strike at the Lublin Polytechnic in the Autumn of 1981 _____	189
JOANNA KUMOR-MIELNIK	
Budownictwo kościołów parafialnych (archi)diecezji lubelskiej w latach osiemdziesiątych i jego kontynuacja w latach dziewięćdziesiątych XX wieku. Zestawienie statystyczne _____	191
Construction of Parish Churches in the Lublin (Arch)Diocese in the Nineteen-Eighties and Its Continuation in the Nineties. Statistical Comparison _____	209

MISCELLANEA

ADAM PUŁAWSKI	
„Wysłać ludzi na trasę”. O planach odbicia przez Armię Krajową transportów więźniów. Przyczynek _____	213
GRZEGORZ ANTOSZEK	
Rekonstrukcje walk jako sposób upamiętniania historii regionu na przykładzie inscenizacji historycznej pt. <i>Lubelszczyzna 1944 – wyzwolenie czy druga niewola?</i> _____	217

MATERIAŁY ŹRÓDŁOWE

LESZEK A. WIERZBICKI	
Rejestr pospolitego ruszenia województwa bełskiego z 1669 roku _____	229
DARIUSZ KUPISZ	
Mieszkańcy i zabudowa Lubartowa w inwentarzu miasta z 1747 roku _____	235
ARIEL ORZELEK	
Nieznane listy Aleksandra Bocheńskiego z lat czterdziestych XX wieku. Przyczynek do biografii publicysty oraz kształtowania się jego koncepcji realizmu politycznego _____	249

RECENZJE I OMÓWIENIA

- J. Ewa Leśniewska, *Łańcuchów. Dobra ziemskie i ich właściciele (XIV–XX w.).
Od Kuropatwów do Steckich* – ANDRZEJ PRZEGALIŃSKI _____ 263
- Monika Głazik, *Ostatni Pan na Bychawie. Antoni Budny (1861–1943)*
– ANDRZEJ PRZEGALIŃSKI _____ 269
- Antysemicki paszkwił, czyli *Tomaszów z pejsami* Mariana Adama Staweckiego
– ADAM KOPCIEWSKI _____ 273
- Dariusz Słapek, Ewa Zielińska, *Bibliografia historii lubelskiego sportu*
– ALICJA MATCZUK _____ 281

SPRAWOZDANIA

- Targi historyczne pt. „*Było. . . nie minęło*” – *Spotkanie Miłośników Historii*, Lublin,
22–23 października 2016 r. – GRZEGORZ ANTOSZEK _____ 289

IN MEMORIAM

- Ciobanu Veniamin (1938–2015) – MAŁGORZATA WILLAUME _____ 293